

برخورد دولت‌ها با رسانه

اگر بپذیریم مطبوعات رکن چهارم دموکراسی است و مبشر افکار عمومی و مردم در قبال دولت‌ها، این مردم هستند که نیاز به تعطیلی نشریه‌ای را با نوسع عملکرد خود از نخریدن و عدم استقبال گرفته تا زیر ذره‌بین بردن عملکرد مسؤولان نشریه، فراهم می‌کنند. تعطیلی نشریه «نیوز او د ورلد» تصمیم ساده‌ای نبود. پیش از ۱۵۰ سال این نشریه انتشار یافته بود اما افکار عمومی نه در مقابل سابقه نشریه و نه در مقابل ثروت و موقعیت مرداک کوتاه نیامد و آنچه باید اتفاق می‌افتاد، اتفاق افتاد. تفاوت نگاه دولت‌ها به مطبوعات خصوصاً بسته‌شدن نشریه‌ای که حداقل وسیله ارتزاق نویسندگان آن و مهم‌تر از آن برانگیزاننده خط‌مشی و فکر دست‌اندرکاران نشریه می‌باشد در این است که دولت‌ها در واقع نشریه را از منظر رکن چهارم دموکراسی نگاه می‌کنند و این افکار عمومی است که ماندن یا رفتن نشریه‌ای را رقم می‌زند.

از طرفی شرایط جوامع توسعه‌یافته به گونه‌ای است که مدیرمسوول خاطی نشریه‌ای هم که اسباب بسته‌شدن رسانه را فراهم کرده است، خود را در مقابل نویسندگان و مخاطبان نشریه متعهد و مسوول می‌داند تا دوباره تریبون از دست رفته را بازسازی کند و نگذارد هم پرسنل نشریه و هم خوانندگان آن نشریه از تخلفی که احتمالاً مدیر نشریه باعث و بانی آن بوده است، ضرر ببینند. نگارنده بعد از توقف انتشار نشریه «نیوز او د ورلد» اخبار مربوط به این نشریه قدیمی را تعقیب می‌کردم و چشم‌انتظار واکنش دولت و مدیرمسوول و مخاطبان نشریه بودم تا اینکه مرداک اخیراً اعلام کرده است که به‌جای نشریه توقیف شده و لابد با همان کادر و پرسنل و احتمالاً با لوگوی شبیه به نشریه متوقف‌شده، نشریه دیگری انتشار خواهد داد. جایی که دولت باعث توقف نشریه نشده بود و مخاطبان هم به احتمال زیاد گناه بعضی از دست‌اندرکاران نشریه سابق را پای همه پرسنل نشریه ننوشتند و فضا مناسب و متناسب آن شد تا دوباره خط‌مشی سابق البته غیر از مواردی که باعث عذرخواهی و در نهایت توقف انتشار «نیوز او د ورلد» شده بود، نشریه جدیدی انتشار پیدا کند.

ابزار توسعه در جوامع پیشرفته تعریف خود را دارد و تراژوی آن سنجش افکار عمومی است. این افکار عمومی هستند که راه تصمیم را پیش پای دیگران می‌گذارند، نه اراده دولت‌ها. در این رابطه نگاهی به سابقه مطبوعات کشورمان داشته باشیم. نشریاتی که دم از رکن چهارم دموکراسی می‌زدند، مجبور بودند چند امتیاز انتشار را در آن واحد در اختیار داشته باشند اما پس از توقیف نشریه‌ای، نشریه جایگزین داشته باشند.

حال اینکه آگو معیار افکار عمومی در تشخیص درستی یا نادرستی مطالب نشریه‌ای حاکم باشد، نمی‌توان به امر و نهی حکومت‌ها در تداوم انتشار نشریه‌ای بسنده کرد. باید پذیرفت همه رفتار غرب و کشورهای پیشرفته به نسبت در مواردی که رفتار آنان مطابق با خواسته عمومی است یا نمی‌توان همان رفتار را در دیگر کشورها پیاده کرد. سابقه توقیف نشریات در ایران به همان اوایل مشروطه و آزادی اولیه مطبوعات برمی‌گردد، نخستین نشریه‌ای که بعد از انقلاب مشروطه به دادگاه کشانده شد، نشریه روح‌القدس بود که مدیرمسوول آن «شیخ‌احمد تربتی» معروف به «سلطان‌العلمای خراسانی» بود. این نشریه تا روز به توپ بستن مجلس شورای ملی به دستور محمدعلی‌شاه قاجار منتشر شد. یکبار این روزنامه را به دادگاه خواستند، سلطان‌العلمای که جوانی ۲۰ ساله بود به دادگاه ایراد گرفت که مطابق با چه قانونی مرا به دادگاه احضار کردید چون قانون مطبوعات نداریم. جالب اینکه دادگاه به همین اعتبار شکایت دربار را رد کرد و اعلام داشت چون هنوز قانون مطبوعات از تصویب نگذشته است، امکان محاکمه وجود ندارد. مجلس به سرعت قانون مطبوعات را تصویب کرد اما اولین محاکمه مطبوعاتی هم به نفع روزنامه تمام شد و قرار منع تعقیب مدیرمسوول روزنامه روح‌القدس صادر شد. هر چند این نشریه در روز به توپ بستن مجلس مورد هجوم سربازان لیاخوف روسی قرار گرفت و مدیرمسوول آن به همراه برادرزاده‌اش زخمی و دستگیر و روانه باغ‌شاه شدند و در همان محل، سلطان‌العلمای، به دستور محمدعلی‌شاه به چاه انداخته شد و تا هفته بعد صدای ضجه سید اولاد پیغمبر از درون چاه می‌آمد تا شهید شد.

به باور من دولت‌ها باید در ارتباط با مطبوعات به اراده و افکار عمومی توجه بیشتری داشته باشند. برخورد حذفی با مطبوعات آیا می‌تواند عطش داشتن را در بین مردم خاموش کند؟ آیا با بستن نشریه‌ای توانسته‌ایم نشریه‌ای جایگزین را روانه دنیای پرخواننده مطبوعات کنیم؟ شرح حال «نیوز او د ورلد» می‌تواند با تکیه بر تصمیم اخیر مرداک به انتشار مجدد نشریه‌ای با همان حال و هوا نقطه‌عطفی باشد. باید نگاه مجدد به نشریات و انتشار آنها در جوامع مختلف جهانی که تخلف مدیرمسوول را به عنوان تخلفی فردی در نظر گرفته و دیگران اعم از نویسندگان و خبرنگاران و مخاطبانی که گناهی در تخلف مدیرمسوول نداشته‌اند را به بهانه تخلف مدیرمسوول از کار و از اطلاع‌رسانی محروم نکرد.

شرق: چین می‌گوید از طرح اتحادیه عرب برای حل بحران سوریه که دو هفته پیش آن را وتو کرده بود، حمایت می‌کند؛ طرحی که در آن از بشار اسد خواسته شده که قدرت را به معاونش واگذر کند. به نظر می‌رسد موضع جدید چین همزمان با سفر معاون وزیر خارجه این کشور به دمشق و برگزاری بزرگ‌ترین تجمع مخالفان حکومت در این شهر، فصل جدیدی در ۱۱ ماه ناآرامی‌ها در سوریه باشد.

به گزارش ایلنا، وزارت خارجه چین، با انتشار بیانه‌ای در پایگاه اینترنتی خود اعلام کرد که از طرح اتحادیه عرب درباره سوریه حمایت می‌کند. در بیانهی وزارت خارجه چین به نقل از «ژای ژون» معاون وزیر خارجه این کشور آمده است: «چین از تمامی تلاش‌های مباحثی‌گرنه اتحادیه عرب برای یافتن راه‌حلی سیاسی در مورد بحران سوریه حمایت می‌کند.» در این

بیانیه همچنین بر مذاکره با تمامی طرف‌های درگیر «در چارچوب اتحادیه عرب و براساس راه‌حل مناسب اتحادیه عرب» تأکید شده است. چین و روسیه حدود دو هفته پیش قطعنامه شورای امنیت علیه سوریه را که بر مبنای طرح اتحادیه عرب تهیه شده بود، وتو کردند. چند روز پس از این اتفاق که با واکنش‌های گسترده بین‌المللی مواجه شد، مجمع عمومی سازمان ملل متحد روز پنجشنبه قطعنامه محکومیت سرکوب و نقض حقوق‌بشر در سوریه که توسط عربستان تهیه شده بود را با اکثریت آرا تصویب کرد. این قطعنامه از طرح اتحادیه عرب برای پایان دادن به بحران سوریه پشتیبانی می‌کند. بر پایه طرح اتحادیه عرب از دمشق خواسته شده سرکوب نظامی اعتراضی‌ها را فوراً متوقف و همه دستگیرشدگان حوادث اخیر را آزاد کند. اتحادیه عرب همچنین طرحی برای انتقال مسالمت‌آمیز قدرت در سوریه آرایه داده که بنا بر آن از بشار اسد خواسته شده اختیارات ریاست‌جمهوری را به معاون خود واگذر کند. معاون رئیس‌جمهور هم با اپوزیسیون وارد گفت‌وگو شود و به همراه آن، دولت وحدت ملی را تشکیل دهد. این دولت وظیفه تدوین قانون اساسی بر پایه‌های آزادی و دموکراسی

بازجویی دوباره

بی‌بی‌سی: رئیس سابق صندوق بین‌المللی پول برای پاسخ به سئوالاتی درباره یک شبکه روسی در شمال فرانسه توسط پلیس فراخوانده شده‌است. استرلوس کان بهار گذشته در پی متهم شدن به تجاوز به خمنه یک هتل در نیویورک از سمت خود استعفا داد. پرسش‌های پلیس مربوط به شبکه روسپیان شهر لیل است.

شرق: هنوز رهبرش زنده بود و امیدوار بود که همه چیز به حالت عادی بازگردد. او صدای پای انقلاب را نشنیده بود یا همچون رهبرش نمی‌خواست بشنود. صدای پای انقلابیون تا پشت در استودیو رسیده بود. او هنوز مردم را به وفاداری و دفاع از آرمان‌های قذافی فرا می‌خواند. در یک دست خود اسلحه داشت و دیگران را هم به دفاع مسلحانه فرا می‌خواند. هاله المصراستی گوینده هوادار قذافی حتی تا لحظه آخر پا پس نکشید و زمانی هم که انقلابیون وارد استودیو شدند او هیچ رنگی عوض نکرده بود.

این آخرین استودیوی فتح‌شده به دست انقلابیون بود. اینک اما خبر می‌رسد که مجری این استودیوی خبری در سلول انفرادی‌اش کشته شده است. علت مرگش هم «مشکوک» اعلام شده است. هاله نیز همچون رهبرش «مشکوک» کشته شد. در زمان انتقال رهبر سابق لیبی به زندان معمر قذافی، به‌طور مشکوکی کشته شد. درخصوص نوع کشته شدنش هم روایت‌های متناقضی منتشر شد.

در آن زمان سازمان عفو بین‌الملل با انتقاد از کشته شدن رهبر لیبی خواستار تحقیقات بین‌المللی در این خصوص شد. حالا زمان چرخیده است و مرگی مشابه مرگ رهبر لیبی برای مجری هوادار قذافی رقم خورده است. دولت تازه لیبی هم از هرگونه تایید یا تکذیب این‌ خبر خودداری کرده و بر شبایه‌ها بیش ازپیش افزوده است.

برخی منابع اما خبری تایید نشده منتشر کرده‌اند

عباس عسکرس: در این تصویر، رهبر لیبی معمر قذافی با معاون رئیس‌جمهوری ایران، محمد خاتمی، در جریان دیدار خود در تهران، ۲۰۰۷ میلادی، مصافحه می‌کند.

حمایت تلویحی چین از طرح کناره‌گیری اسد

و برگزاری انتخابات آزاد و رقابتی ریاست‌جمهوری و پارلمانی را برعهده خواهد داشت. موضع جدید چین در حالی مطرح می‌شود که «ژای ژون» برای یافتن راه‌حلی برای پایان بحران سوریه به دمشق سفر کرده و در دیدار با بشار اسد خواستار گفت‌وگوی دو طرف برای پایان دادن به بحران ۱۱ ماهه در این کشور شده بود. همچنین در ادامه واکنش‌های جهانی به ناآرامی‌های سوریه، روز گذشته مصر سفیر خود را از سوریه فراخواند و فشارها برای اخراج سفیر سوریه از مصر نیز افزایش یافته است. بنابر گزارش‌ها، محمد عمر، وزیر خارجه مصر پس از دیدار با سفیر این کشور در سوریه که در حال حاضر در قاهره به سر می‌برد، از او خواسته تا اطلاع ثانوی در

تهدید به افشاکری

ایسنا:معاون رئیس‌جمهوری عراق، با تأکید بر حمایت رهبران قبایل از خود، اعلام کرد که ظرف ۲۴ ساعت آینده مسایل مهمی را افشا خواهد کرد. طارق الهاشمی که به اتهام دست داشتن در حملات تروریستی مورد تعقیب است در بیانه‌ای گفت: پشت پرده اتهام‌ها علیه خود را برای ملت عراق آشکار خواهد کرد.

موج انتقام‌گیری در لیبی

مجری طرفدار قذافی کشته شد

شهرتش در هواداری از قذافی، مواضع عجیب و غیرمعمولی نسبت به تحولات پیش آمده در کشورش داشته است.

این در حالی است که هاله المصراستی پیش از این و پس از مدتی بازداشت اعلام کرده بود که انقلابیون در زندان با او خوش‌رفتاری کرده‌اند و هیچ‌گونه آزار و اذیتی از سوی آنان ندیده است. هر چند که یک ماه‌ونیم پیش ویدیویی از او منتشر شد که بر خلاف معمول هیچ اظهار نظری

عباس عسکرس: در این تصویر، رهبر لیبی معمر قذافی با معاون رئیس‌جمهوری ایران، محمد خاتمی، در جریان دیدار خود در تهران، ۲۰۰۷ میلادی، مصافحه می‌کند.

را زیر آتش گرفته‌اند. حمص سومین شهر بزرگ سوریه است که یکی از پایگاه‌های مهم مخالفان دولت به‌شمار می‌آید.از سوی دیگر یکی از بازرگانان سرشناس سوریه می‌گوید که تحریم‌های خارجی، اقتصاد این کشور را فلج کرده و احتمال کمی دارد که بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه و دولتش تا شش ماه آینده بر سر قدرت بمانند. به گزارش بی‌بی‌سی، فیصل القدسی، پسرر رئیس دولت پیشین سوریه می‌گوید که تحریم نفت صادراتی و کاهش قابل توجه تعداد گردشگران در این کشور، تولید داخلی سوریه را حدود ۴۵درصد کاهش داده است. او همچنین گفت که جامعه تاجر سوریه دیگر از بشار اسد حمایت نمی‌کنند و بسیاری از تاجر از ترس جان خود، این کشور را ترک کرده‌اند. در همین

حال مخالفان حکومت سوریه می‌گویند که روز شنبه، جمعیت زیادی که برخی از خبرگزاری‌ها تعداد آنها را دست‌کم ۳۰هزار نفر اعلام کرده‌اند، در منطقه المزه در غرب دمشق در مراسم تشییع جنازه کشته‌شدگان تظاهرات روز جمعه حاضر شدند. آنها کمی بعد، یکی از بزرگ‌ترین تظاهرات ضددولتی در دمشق را شکل دادند و با سر دادن شعارهایی، خواهان پایان دادن به حکومت بشار اسد شدند. به گفته مخالفان دولت، نیروهای امنیتی سوریه به سمت تظاهرکنندگان که به نزدیکی کاخ ریاست‌جمهوری رسیده بودند، آتش گشودند. آمارهای متفاوتی از تعداد کشته‌های این تظاهرات منتشر شده در حالی که سی‌ان‌ان می‌گوید دو نفر در این تظاهرات کشته شده‌اند اما العربیه تعداد کشته‌ها را ۲۱ نفر اعلام کرده است. در خبری دیگر، نوری المالکی، نخست‌وزیر عراق که چندی دیگر کشورش میزبان نشست آتی سران اتحادیه عرب است، گفت: ما به تعهدات خود درخصوص تصمیم‌های اتحادیه عرب مبنی برعدم مشارکت سوریه در نشست سران اتحادیه عرب در بغداد کملاً پایبند هستیم، اما امیدواریم که بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه یا نماینده او در این نشست حضور یابند. نشست سران اتحادیه عرب قرار است ۲۹ مارس در بغداد آغاز شود.

دو ماه اعتصاب غذا

بی‌بی‌سی: خضر عدنان از دیوان عالی اسرائیل خواست رای به آزادی او بدهد. این زندانی ۳۳ ساله که بدون تفهیم اتهام در زندان به سر می‌برد، بیش از دو ماه است اعتصاب غذا کرده. یک سازمان غیردولتی اسرائیل پس از معاینه عدنان نسبت به وضعیت جسمانی او شدیداً ابراز نگرانی کرده است.

که به‌عنوان زندانی برای نظامیان سابق هوادار قذافی، مسزوران و وفاداران به حکومت سابق به‌کار می‌رود، دیدار و گفت‌وگو کردند.

پس از انتشار این بیانیه، تعدادی از نمایندگان انقلابیون به دفتر سازمان عفو بین‌الملل در لیبی شایعه‌ای دهان‌پده‌هان می‌چرخید که انقلابیون در سلول انفرادی زبان او را بریده‌اند. پیش از این نیز سازمان عفو بین‌الملل از بدرفتاری انقلابیون با زندانیان انتقاد کرده بود. خبرگزاری فرانسه در

این خصوص نوشت: «در بیانیه سازمان عفو بین‌الملل آمده است موارد شکنجه و بدرفتاری در میان انقلابیون و همچنین نیروهای وفادار به معمر قذافی دیکتاتور لیبی مشاهده و گزارش شده است و این سازمان خواستار توقف این بدرفتاری‌هاست.» در این مورد حتی رئیس و تی چند از کارکنان دفتر سازمان عفو بین‌الملل در لیبی با نمایندگان انقلابیون در مدرسه «بیرطرفاس»

له یا علیه انقلاب نکرد. در همان زمان شایعه‌ای دهان‌پده‌هان می‌چرخید که انقلابیون در سلول انفرادی زبان او را بریده‌اند. پیش از این نیز سازمان عفو بین‌الملل از بدرفتاری انقلابیون با زندانیان انتقاد کرده بود. خبرگزاری فرانسه در این خصوص نوشت: «در بیانیه سازمان عفو بین‌الملل آمده است موارد شکنجه و بدرفتاری در میان انقلابیون و همچنین نیروهای وفادار به معمر قذافی دیکتاتور لیبی مشاهده و گزارش شده است و این سازمان خواستار توقف این بدرفتاری‌هاست.»

در این مورد حتی رئیس و

تی چند از کارکنان دفتر سازمان عفو بین‌الملل در

لیبی با نمایندگان انقلابیون در مدرسه «بیرطرفاس»

قاب روز

عکس: Reuters

راهپیمایی هواداران ولادیمیر پوتین در خیابان‌های مسکو.

دورو نزدیکی

کره‌شمالی تهدید کرد

■ **ایسنا:** کره‌شمالی ضمن تهدید سئول به حمله، کره‌جنوبی را به برنامه‌ریزی برای برگزاری تمرین نظامی در نزدیکی منطقه مرزی مورد‌منافشه میان دو طرف متهم کرد. ارتش کره شمالی در بیانیه‌ای اعلام کرد که کره‌جنوبی برنامه‌ریزی کرده تا روز دوشنبه در پنج جزیره در سواحل غربی تمرین نظامی برگزار کند. این تمرین نظامی «تحریک نظامی عجولانه‌ای» است که اگر محقق شود، کره شمالی بدون هیچ رحمی حمله می‌کند. در جریان مانور سال ۲۰۱۰ یوئخانه کره‌شمالی جزیره‌ای در کره‌جنوبی را مورد هدف قرار داد و چهار نفر را کشت.

درگیری خونین در مرز چین

■ **یورونیوز:** به گفته پلیس محلی جمهوری خودمختار چین دست‌کم ۱۷ مامور پلیس و هفت شورشی چینی در درگیری‌های چهار روز اخیر در مرز چین و افغانستان کشته شدند. در این درگیری‌ها ۲۴ مامور پلیس هم مجروح شدند. دولت حاکم بر چین از طرف روسیه حمایت می‌شود و شورشیان برای استقلال مبارزه می‌کنند.

کاهش تحریم‌های زیمبابوه

■ **ایلنا:** اتحادیه اروپا رسماً ۵۱ نفر از افسراد وفادار به رابرت موگابه، رئیس‌جمهوری زیمبابوه را از فهرست ممنوعیت‌های مسافرتی و بانکی این اتحادیه خارج کرد. مقام‌های اتحادیه اروپا همچنین اعلام کردند که نام ۲۰ شرکت و تجارت وابسته با حزب موگابه از فهرست تحریم‌ها خارج شده است. تا این وجود، محدودیت‌هایی که پیش از این برای سفر شخص موگابه در نظر گرفته شده بود، همچنان به قوت خود باقی است.

فیس‌بوک اسلامی با کمک روسیه

■ **مهر:** نخستین شبکه جهانی و اسلامی «سلام جهان» به عنوان نسخه حال و اسلامی فیس‌بوک با هدف ممانعت از آرایه محتوای حرام شبکه‌های اجتماعی غربی و هدف‌گرفتن ۵۰ میلیون کاربر ظرف پنج سال آینده راه‌اندازی می‌شود. قرار است وبسایت «سلام جهان» به عنوان یک شبکه پیشگام در عرصه شبکه اجتماعی اسلامی با هدف ایجاد یک فضای حلال برای مسلمانان در اینترنت راه‌اندازی شود. یک گروه از سرمایه‌گذاران ترک و روس دهها میلیون دلار برای توسعه این سایت که قرار است به نسخه اسلامی فیس‌بوک تبدیل شود سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

مخالفت با ترسیم دوباره مرز استان‌های عراق

■ **ایسنا:** شورای استانی استان صلاح‌الدین عراق، پیش‌نویس لایحه پیشنهادی رئیس‌جمهوری این کشور برای ترسیم مجدد مرز میان استان‌ها را رد کرد. رئیس شورای استانی استان صلاح‌الدین در این‌باره گفت: پیش‌نویس لایحه ترسیم مرزها میان استان‌ها را رد می‌کنیم چراکه معتقدیم این ایده نه تنها باعث تحکیم وحدت‌اداری نمی‌شود، بلکه باعث ایجاد جدایی و تفرقه‌افکنی خواهد شد. جلال طالبانی پیشتر طرح لغو همه مرزهای ترسیم‌شده میان شهرها توسط نظام سابق عراق و بازگرداندن آن به پیش از سال ۱۹۶۸، یعنی زمان سلطه حزب بعث را ارایه داده بود.

دفاع از استقلال پارلمان و قوه‌قضاییه

■ **تودیز زمان:** نخست‌وزیر ترکیه با حمایت از مصوبه «اعطای ممنونیت قضایی» به مأموران اطلاعاتی گفت: «جازه نمی‌دهد که مسایل بوروکراتیک دامنگیر مأموران شود.» دژوگان که به تازگی عمل جراحی داشته و دوران نقاهت خود را طی می‌کند این سخنان را در جلسه دیدار با اعضای جوان حزب عدالت و توسعه ایرز کرد و افزود: «بون توجه به مشاجرات اخیر، حکومت از استقلال پارلمان و قوه قضاییه حمایت می‌کند و این را برای رشد دموکراسی لازم می‌داند» به تازگی بر سر اعطای ممنونیت قضایی به مأموران اطلاعاتی ترکیه بین دستگاه قضایی و پارلمان این کشور اختلاف بروز کرده است.

در این روز

۲۰ فوریه ۱۹۱۹

امیر افغانستان کشته شد

■ **امیر حبیب‌الله‌خان** حکمران افغانستان در جلال‌آباد هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد. قاتل دستگیر نشد و انگیزه قتل هم هنوز به درستی روشن نشده است. حبیب‌الله‌خان در طول ۱۸ سال حکومتش تلاش بسیار کرد که عنوان خود را از «امیر» به «پادشاه» ارتقا دهد اما انگلیسی‌ها که بر امور سیاسی افغانستان سرپرستی داشتند زیر بار نرفتند و به جای عنوان پادشاه به او لقب «بیر» دادند. حبیب‌الله‌خان که دارای چهار زن رسمی و ۱۵ متعه (زوجه موقت) بود حتی برای اینکه نشان دهد تحت‌الحمایه انگلستان نیست از جانب خود به چند کشور سفیر فرستاد. بعضی مورخان قتل او را به حساب مماشات با انگلستان و پارامی دیگر به عدم سازش با آن دولت و نیز دست زدن به برخی اصلاحات که با نظام قبیله‌ای و سنتی افغان‌ها همخوانی نداشت، دانسته‌اند. حبیب‌الله‌خان با قوم مغول تبار و شیعه‌مذهب هزاره میانه خوبی نداشت.